

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. голови приймальної комісії

Ярослав АГІЙ

27 березня 2025 р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
конкурсного відбору для прийому на навчання
для здобуття фахової передвищої освіти на основі повної загальної
(профільної) середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня
«Кваліфікований робітник» або «Молодший спеціаліст»
за денною та заочною формою здобуття освіти**

СТУПІНЬ (РІВЕНЬ) ОСВІТИ

Фахова передвища освіта

освітній (освітньо-професійний) ступінь

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

(шифр та найменування галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

B13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа

(код та найменування спеціальності)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА

Бібліотечна, інформаційна та архівна справа

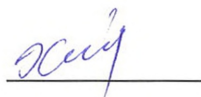
(назва освітньої програми)

ПРОГРАМА

Програма вступного випробування конкурсного відбору для здобуття фахової передвищої освіти на основі повної загальної (профільної) середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня «Кваліфікований робітник» або «Молодший спеціаліст» за денною та заочною формою здобуття освіти зі спеціальності В13 «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа». Галузь знань В «Культура», мистецтво та гуманітарні науки, освітньо-професійна програма «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа». Ужгород. АКиМ. 2025. 34 с.

Розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії гуманітарних та соціально-економічних дисциплін від 19 березня 2025 року (протокол № 8).

Голова циклової комісії гуманітарних
та соціально-економічних дисциплін

Надія ХИЖУН

Розглянуто і схвалено на засіданні приймальної комісії Академії від 27 березня 2025 року (протокол № 4).

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступне випробування для конкурсного відбору на навчання для здобуття фахової передвищої освіти на основі повної загальної (профільної) середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня «Кваліфікований робітник» або «Молодший спеціаліст» зі спеціальності В13 «Бібліотечна, інформаційна та архівна справа» за денною формою здобуття освіти відповідно до Правил прийому до Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради для здобуття фахової передвищої та вищої освіти в 2025 році (далі — Правила прийому в 2025 році) проводиться у формі співбесіди.

Співбесіда — це форма вступного випробування, яка передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника з одного або двох предметів (дисциплін).

Співбесіда для вступу до Академії для здобуття фахової передвищої освіти передбачає оцінювання знань, умінь та навичок з двох предметів — Українська мова та Історія України (далі — співбесіда).

Співбесіда як форма оцінювання підготовленості вступника проводиться як правило в очній формі. Співбесіда як форма оцінювання підготовленості вступника проводиться в дистанційній або змішаній формі для осіб, які знаходяться за кордоном або проживають та знаходяться на тимчасово окупованій території — за зверненням вступника.

Дистанційна або змішана форма проведення співбесіди як вступного випробування для вищенаведених категорій вступників відбувається згідно з рішенням Приймальної комісії Академії на підставі особистої заяви вступника. Заява може бути подана особисто в паперовій формі або в електронному вигляді на електронну поштову адресу vstup@uica.education, за умови встановлення Приймальною комісією фізичної особи (вступника) шляхом електронної ідентифікації — перевірки накладеного на заяву КЕП вступника.

У разі участі у співбесіді в дистанційній формі відповідне ступне випробування буде відбуватися онлайн (в режимі реального часу) за допомогою попередньо погоджених, під час проведення консультацій, інформаційно-телекомунікаційних технологій (через відеоконференцію Zoom, Google Meet тощо).

Вступники зареєстровані на співбесіду в дистанційній формі отримають посилання для участі у вступному випробуванні в режимі реального часу (онлайн) на електронну пошту, вказану при реєстрації. Для коректного проходження співбесіди необхідно заздалегідь перевірити все необхідне:

- у налаштуваннях електронної пошти повинно бути вказане справжнє ім'я та прізвище вступника;
- у налаштуваннях програми Zoom, Google Meet тощо повинно бути вказане справжнє ім'я та прізвище вступника;
- на початку співбесіди вступник повинен пред'явити на камеру документ, що посвідчує особу або завантажити його фотокопію в чат відеоконференції Zoom, Google Meet тощо;

- мати аркуш паперу та ручку на випадок, якщо екзаменатори попросять вступника щось записати та продемонструвати відповідь на камеру чи фотографією в чат (якщо вступник не зможе це зробити це шляхом демонстрації екрану пристрою в Zoom, Google Meet тощо).

Перед проведенням вступного випробування проводиться обов'язкове консультування згідно з графіком, оприлюдненим на офіційному вебсайті Академії.

Вступник, який не з'явився на вступне випробування без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у конкурсному відборі не допускаються. За наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеного вступного випробування (випробувань) на підставі рішення приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу вступних випробувань. Перескладання вступних випробувань не допускається.

Рішенням приймальної комісії Академії результати вступного випробування на певну конкурсну пропозицію можуть бути зараховані за заявою вступника для участі в конкурсному відборі на іншу конкурсну пропозицію, для якої передбачено проходження такого самого вступного випробування в Академії.

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ **до вступників при проходженні співбесіди** **з предмета «Українська мова»**

Програма співбесіди з предмета «Українська мова» складена з урахуванням чинних програм з української мови для здобувачів освіти 5-9 класів (Програма з української мови для 5-9 класів для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання (2012-2015, зі змінами 2017 р.)), метою якої є визначення рівня знань вступника з усіх розділів науки про мову та вміння розрізняти, аналізувати, класифікувати мовні факти, оцінювати їх з погляду нормативності, відповідності ситуації та сфери спілкування.

Мета випробування: виявити рівень засвоєння шкільної програми та практичні навички користування мовою.

Вступники повинні знати:

- основні правила вимови звуків у різних позиціях слів,
- чергування голосних і приголосних звуків,
- зміни в групах приголосних,
- правила вживання великої літери, м'якого знака і апострофа,
- правила написання складних слів, - визначення частин мови,
- правила утворення і написання граматичних форм різних частин мови,
- види речень,
- способи ускладнення простих речень,
- типи синтаксичного зв'язку в складних реченнях,
- вживання сполучників і розділових знаків у різних видах речень тощо.

Вступники повинні вміти: правильно писати слова з різними орфограмами, зіставляти звучання і написання слів, передавати на письмі звуки і

звукосполучення, записувати складні, складноскорочені слова і аббревіатури, власні назви, правильно переносити слова, правильно вживати відмінкові закінчення, а також закінчення різних форм дієслова, правильно писати прислівники та займенники, визначати головні і другорядні члени речення, однорідні члени речення, узагальнювальні слова при них, зв'язки сурядності і підрядності, вставні і вставлені конструкції, уточнювальні члени речення, пряму і непряму мову, правильно ставити розділові знаки у простому та складному реченні.

Програма включає найважливіші теми з таких розділів сучасної української мови, як-от: фонетика, орфоєпія, орфографія, графіка, лексикологія, фразеологія, морфеміка, словотвір, морфологія, синтаксис, пунктуація, стилістика.

Вступне випробування з української мови проводиться у формі індивідуальної усної співбесіди. При оцінюванні відповіді основна увага приділяється наступним критеріям:

- 1) повнота і правильність відповіді;
- 2) ступінь усвідомленості, розуміння вивченого;
- 3) мовленнєве оформлення відповіді.

Відповідь вступника має бути зв'язною, логічною, послідовною.

Програма співбесіди з української мови складена з урахуванням програми державної підсумкової атестації з української мови та вимог до її оцінювання.

У процесі підготовки відповіді заборонено використання підручників, посібників, довідкової літератури, мобільного телефону, підказування.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

I. Фонетика. Графіка

Звуки. Голосні та приголосні. Наголос. Співвідношення букв та звуків. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування -у та -в.

II. Лексикологія. Фразеологія

Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Запозичення з інших мов. Загальноновживані слова. Нейтральна й емоційно-забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми.

III. Морфологія

Іменник

Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній.

Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви -а(-я), -у(-ю) в закінченнях іменників другої відміни. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища переходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників (вищий і найвищий), способи їх творення, проста й складена форми. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників.

Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників: один, одна; два, три, чотири; від п'яти до двадцяти, тридцять, п'ятдесят...вісімдесят; сорок, дев'яносто, сто. Особливості правопису числівників.

Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.

Дієслово

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і не доконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Прислівник

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання прислівників разом і через дефіс і сполучень прислівникового типу.

Службові частини мови

Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за

походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів), групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника та іменника.

Сполучник як службова частина мови. Типи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинні, умовні, способу дії, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові).

Частка як службова частина мови, групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис часток.

Вигук

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова.

IV. Синтаксис

1.1. Словосполучення

Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені.

1.2. Речення

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням; за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю засобів ускладнення (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання).

1.3. Просте двоскладне речення

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження. Тире між підметом і присудком.

1.4. Складне речення

Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному:

- інтонація й сполучники або сполучні слова;
- інтонація.

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного

речення.

1.5.Складносурядне речення

Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки у складносурядному реченні.

1.6. Складнопідрядне речення

Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові).

1.7. Безсполучникове складне речення

Типи безсполучникових складних речень за характером відношень між складовими частинами реченнями. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

1.8. Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку

1.9. Способи відтворення чужого мовлення

Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог.

V. Стилїстика

Стилї мовлення (розмовний, науковий, публіцистичний, художній, офіційно-діловий), їх основні ознаки та функції.

VI. Орфоепія

Відображення вимови голосних через фонетичну транскрипцію. Відображення вимови приголосних звуків: уподібнення, спрощення, подовження приголосних, вимова м'яких приголосних, вимова слів з апострофом.

VII. Орфографія

Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [є], [и] [о] у коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення йо,ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ.

VIII. Розвиток мовлення

Види мовленнєвої діяльності; адресат і адресант мовлення; усне й писемне мовлення. Тема й основна думка висловлення. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Основні ознаки тексту. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.

ПИТАННЯ ДО СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Поняття про звуковий склад. Звуки мови, їх класифікація.
2. Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі. Уподібнення приголосних звуків.
3. Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі.
4. Поняття про букву та звук. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї, щ та буквосполучень дз, дж.
5. Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів.
6. Синоніми, антоніми, омоніми, пароніми.
7. Загальновживані слова. Діалектні та професійні слова. Запозичені слова. Застарілі слова. Неологізми.
8. Фразеологізми в мовленні. Багатозначність фразеологізмів.
9. Спільнокореневі слова і форми слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.
10. Способи словотвору в українській мові.
11. Уживання м'якого знака.
12. Уживання апострофа.
13. Найголовніші випадки чергування приголосних звуків.
14. Подвоєння букв на позначення подовження й збігу приголосних звуків.
15. Спрощення в групах приголосних і його відображення на письмі.
16. Вимова і правопис префіксів з- (зі-, с-), роз-, без-, пре-, прі-, при-.
17. Правопис суфіксів.
18. Поняття про милозвучність мовлення. Засоби милозвучності українського мовлення. Чергування [У] - [В], [І] - [Й].
19. Уживання великої букви.
20. Написання слів разом, через дефіс, окремо.
21. Правопис НЕ, НІ з різними частинами мови.
22. Вимова і правопис слів іншомовного походження.
23. Іменник як частина мови. Загальне значення. Морфологічні ознаки. Синтаксична роль.
24. Характеристика іменників І відміни, їх відмінювання.

25. Відмінкові закінчення іменників II відміни.
26. Відмінювання іменників III і IV відмін.
27. Незмінювані іменники й аббревіатури.
28. Прикметник як частина мови. Групи прикметників за значенням. Утворення форм ступенів порівняння якісних прикметників.
29. Числівник як частина мови. Відмінювання й правопис числівників.
30. Займенник як частина мови. Розряди займенників. Відмінювання й правопис займенників.
31. Дієслово як частина мови. Дієслівні форми.
32. Види та часи дієслів. Дієслова I і II дієвідмін.
33. Особливості дієприслівника й дієприкметника як форм дієслова. Дієприслівниковий і дієприкметниковий звороти.
34. Прислівник як частина мови. Творення й правопис прислівників.
35. Прийменник як службова частина мови. Уживання та правопис прийменників.
36. Сполучник як службова частина мови. Правопис сполучників.
37. Частка як службова частина мови. Правопис часток.
38. Вигук як особлива частина мови. Правопис вигуків.
39. Словосполучення як синтаксична одиниця. Типи підрядних зв'язків.
40. Речення як основна одиниця синтаксису. Просте й складне речення. Граматичні принципи їх розмежування.
41. Двоскладне й односкладне речення. Різновиди односкладних речень. Просте ускладнене речення.
42. Головні члени речення. Тире між підметом та присудком.
43. Другорядні члени речення.
44. Однорідні члени речення. Узагальнювальне слово при однорідних членах речення. Розділові знаки при однорідних членах речення.
45. Розділові знаки в реченні зі вставними словами, звертанням.
46. Відокремлені другорядні члени речення. Розділові знаки при відокремлених членах.
47. Складне речення, його типи. Складносурядне речення. Розділові знаки в складносурядних реченнях.
48. Складнопідрядні речення, розділові знаки в них.
49. Безсполучникові складне речення, розділові знаки в них.
50. Пряма й непряма мова. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ СПІВБЕСІДИ З «УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ»

Оцінювання результатів знань вступника з мови здійснюється на основі виконаних тестових завдань і відповіді на усне запитання:

а) врахування основної мети, що передбачає різнобічний мовленнєвий розвиток особистості;

б) освітнього змісту навчального предмета, який розподіляється на чотири елементи: знання, вміння й навички, досвід творчої діяльності і досвід емоційно-ціннісного ставлення до світу;

в) функціонального підходу до мовного курсу, який передбачає вивчення мовної теорії в аспекті практичних потреб розвитку мовлення.

Час підготовки до відповіді 30 хвилин.

Оцінка тестових завдань за 200-бальною системою оцінювання

Рівень	Бали	200- бальна система
Високий	12	200
	11	190
	10	180
Достатній	9	170
	8	160
	7	150
Середній	6	140
	5	130
	4	120
Початковий	3	110
	2	100
	1	100

Відповідь на тестові запитання оцінюється за рівнями: «високий», «достатній», «середній», «початковий» за 12-бальною шкалою та переводиться у шкалу оцінювання 100 - 200 балів.

При оцінюванні усної відповіді потрібно керуватись такими критеріями:

1. Повнота і правильність відповіді.
2. Ступінь усвідомлення, розуміння вивченого.
3. Мовленнєве оформлення відповіді.

Критерії оцінювання усної відповіді

Рівні	Бали	Характеристика відповіді
І рівень - початковий	100	Вступник може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, буде лише окремі, не пов'язані між собою речення; лексика висловлювання дуже бідна.
	101	Вступник фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; демонструє здатність елементарно викласти думку; може усно відтворити кілька термінів, явищ без зв'язку між ними; буде лише окремі фрагменти висловлювання; лексика і граматична будова мовлення бідна й одноманітна.
	109	

	110 - 119	Вступник відтворює менш як половину навчального матеріалу; може дати відповідь із кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі положення завдання; не має сформованих практичних умінь та навичок; висловлювання не є завершеним текстом, хибує на непослідовність викладу, пропуск фрагментів, важливих для розуміння думки; лексика і граматична будова збіднені.
II рівень - середній	120 - 129	Вступник має недостатній рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, слабко орієнтується в поняттях; висловлювання характеризується неповнотою і поверховістю в розкритті теми; порушенням послідовності викладу; не розрізняється основна та другорядна інформація; добір слів не завжди вдалий.
	130 - 139	Вступник знає більш як половину навчального матеріалу; розуміє основний навчальний матеріал; здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, відтворити його з помилками та неточностями; Формулює поняття, наводить приклади; підтверджу висловлене судження прикладами. Питання значною мірою розкриті, але трапляються недоліки за низкою показників; поверхово розкрито питання, бракує єдності стилю та ін.
	140 - 149	Вступник демонструє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання на практиці; виклад загалом зв'язний, питання в цілому розкрито, але помітний репродуктивний характер, відсутня самостійність суджень, їх аргументованість, добір слів не завжди вдалий тощо.

III рівень - достатній	150 - 159	Вступник правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст; розуміє основоположні теорії і факти, установлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок; вдало добирає лексичні засоби але у відповіді є недоліки, наприклад: відхилення від теми, порушення послідовності її викладу; основна думка не аргументується, правила не завжди підтверджуються прикладами тощо.
	160 - 169	Знання вступника є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, установлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між мовними явищами, фактами, робити висновки; вдало добирає лексичні засоби; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
	170 - 179	Вступник вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; вдало добирає лексичні засоби. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень.
IV рівень - високий	180 - 189	Вступник володіє глибокими й міцними знаннями, робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові мовні факти, явища, ідеї, наводить доречні приклади. Мова відзначається багатством словника, граматичною правильністю, додержанням стильової єдності і виразності.
	190 - 199	Вступник володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх; уміє застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності. Відповідь у цілому відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю.
	200	Вступник має системні, дієві знання, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу явищ; відповідь повна, глибока, аргументована, вступник уміє застосовувати знання творчо. Відповідь відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю.

Загальна оцінка за співбесіду з предмета «Українська мова» визначається як середнє арифметичне двох складових: оцінки за тестові запитання та оцінки за усне опитування.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Авраменко О. М. Українська мова та література : Довідник / О. М. Авраменко, М. Б. Блажко - К. : Грамота, 2022. - 551 с.

2. Куриліна О. В., Земляна Г. І. Українська мова та література : Довідник / О. В. Куриліна, Г. І. Земляна. - Кам'янець-Подільський : ФПО Сисин О. В., 2012. - 654с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1.Гнатюк Л. П. Українська мова : Навчальний посібник / Л. П. Гнатюк, О. В. Бас-Кононенко. - К. : Знання-Прес, 2006. - 259 с.

2.Лобода В. В. Українська мова в таблицях : Довідник / В. В. Лобода, Л. В. Скуратівський. - Київ : Вища школа, 1993. - 239 с.

3.Сучасна українська літературна мова : Підручник / М. Я. Плющ. - К. : Вища школа, 2003. - 430 с.

4.Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. - К. : Наукова думка, 2004. - 240 с.

ІНТЕРНЕТ – РЕСУРСИ

1. bdpu.org
2. <http://www.litopys.org.ua>.
3. <http://www.mova.info>.
4. <http://www.pereklad.kiev.ua>.
5. <http://www.novamova.com.ua>.

ПРОГРАМНІ ВИМОГИ до вступників при проходженні співбесіди з предмета «Історія України»

Програма вступного випробування з історії України укладена відповідно до навчальної програми предмета «Історія України» для закладів загальної середньої освіти, затвердженої Міністерством освіти і науки України. Програма складена, виходячи з цілей, вимог і змісту навчання історії України у школі та охоплює розділи шкільної програми з курсу «Історія України», які вивчаються при здобуванні повної загальної середньої освіти. Представлений програмний матеріал охоплює курс історії України з давніх часів до початку ХХІ століття, який складає хронологічно послідовну лінійну систему шкільної історичної освіти.

Запитання вступної бесіди сформульовані так, що повною мірою дають змогу перевірити, як вступники засвоїли ключові події української історії, навчилися системно й історично аналізувати основні етапи розвитку України, досліджувати економічні, соціальні, політичні і культурні явища і процеси, що відбувалися на її території.

Метою вступного випробування з предмета «Історія України» є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за освітньо-професійним ступенем «Фаховий молодший бакалавр».

Програма містить перелік тем з предмета «Історія України» та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

Питання з історії України мають на меті перевірити та оцінити рівень сформованої:

- історичної компетентності вступників;
- просторової компетентності;
- хронологічної компетентності;
- логічної компетентності;
- інформаційної компетентності;
- аксіологічної та мовної компетентності.

Співбесіда для вступників будується з урахуванням базових знань у межах програми.

На підготовку відповіді на питання та завдання співбесіди відводиться не більше 30 хвилин, відповідь триває до 15 хвилин.

У процесі підготовки відповіді заборонено використання підручників, посібників, довідкової літератури, підказування.

Вступне випробування у формі співбесіди з кожним вступником проводять члени комісії по проведенню співбесіди. За наслідками співбесіди оцінюється рівень знань вступників.

Інформація про результат співбесіди оголошується вступникам в день її проведення.

ПЕРЕЛІК ТЕМ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ ПРОХОДЖЕННІ СПІВБЕСІДИ З ПРЕДМЕТА «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

Тема 1. Найдавніші часи. Початки людської цивілізації на території України

Українські землі в епоху палеоліту, мезоліту. Родові общини і племена. Археологічні та історико-лінгвістичні джерела про етнічну єдність південної групи східнослов'янських племен. Праукраїнський етнос. Розселення первісних людей. Мідний вік та епоха бронзи. Неолітична революція. Пам'ятки трипільської культури. Гіпотези щодо виникнення найдавніших держав на території України. Залізний вік: формування цивілізованого суспільства. Народи Північного Причорномор'я (таври, кіммерійці, скіфи, сармати, готи). Етнокультурні зв'язки скіфів і сарматів із слов'янами. Антична цивілізація Північного Причорномор'я.

Східні слов'яни на території України. Розселення східних слов'ян. Війни з Візантією та їх наслідки. Економіка і соціальні відносини східних слов'ян. Передумови утворення держави у східних слов'ян.

Тема 2. Виникнення Русі-України. Русь-Україна наприкінці X – у першій половині XI ст. Русь-Україна у другій половині XI – першій половині XIII ст.

Розселення літописних слов'янських племен на території сучасної України. Суспільство та господарство східних слов'ян. Сусіди східних слов'ян.

Заснування міста Київ. Діяльність військово-торгових груп норманів-русів у Східній Європі. Осідання русів на Середньому Подніпров'ї. Виникнення Русі. Руські князі / княгиня середини IX–X ст.: між легендами та історією.

Правління руських князів наприкінці X – у першій половині XI ст. Впровадження християнства. «Руська правда». Влада. Суспільний устрій. Господарство. Повсякдення. Села. Міста. Ремесла. Торгівля. Релігійне життя. Культура.

Поліцентричність руської державності в другій половині XI – першій половині XIII ст. Вишгородський, Любецький з'їзди князів та їхні рішення.

Київське, Чернігівське та Переяславське князівства в середині XII – першій половині XIII ст.: політичне і соціально-економічне життя.

Культура Русі-України в другій половині XI – першій половині XIII ст.

Тема 3. Галицько-Волинське князівство («держави Романовичів») кінця XII – середини XIII ст. Королівство Руське середини XIII–XIV ст.

Галицьке та Волинське князівства в XII ст. Утворення Галицько-Волинського князівства («держави Романовичів»), його соціально-економічний і політичний розвиток. Походи монголів на Русь. Особливості підпорядкування Галицько-Волинського князівства («держави Романовичів») та інших князівств

Русі-України Монгольській імперії (Золотій Орді). Спроби організації антимонгольської коаліції.

Відновлення влади Романовичів на Волині та в Галичині. Коронування Данила Романовича. Війни з Угорщиною та Польщею. Відносини із Золотою Ордою. Королівство Руське за наступників короля Данила. «Вигасання» династії Романовичів та боротьба претендентів на її спадщину. Культура Галицько-Волинського князівства («держави Романовичів»), королівства Руського.

Тема 4. Руські землі у складі сусідніх держав (середина XIV – початок XVI ст.) Кримське ханство.

Інкорпорація руських земель до складу Великого князівства Литовського, Руського і Жемайтійського, Польського королівства та інших держав. Кревська, Городельська унії та їх вплив на руську політичну еліту. Руські землі в суперництві Польщі та Литви. Київське князівство та його ліквідація. Особливості державних устроїв Великого князівства Литовського, Руського і Жемайтійського, Польського королівства. Формування шляхетського стану. Привілеї для шляхти в Польському королівстві та привілей великого князя Казимира IV 1447 р. для землевласників Великого князівства Литовського, Руського і Жемайтійського. Права шляхти та її роль в суспільному житті. Суспільні відносини на теренах сучасної України в XIV – XV ст. Сільське господарство. Міста, магдебурзьке право. Ремесла і торгівля. Релігійне життя. Культура населення русько-українських земель як система цінностей. Пам'ятки культури (середина XIV – початок XVI ст.).

Утворення Кримського ханства. Суспільний устрій та культура ханства.

Тема 5. Землі України у XVI – першій половині XVII ст.

Статус українських земель у складі Польського королівства, Великого князівства Литовського, Руського і Жемайтійського, Священної Римської та Османської імперій, Великого князівства Московського / Московського царства, Молдавського князівства у першій половині XVI ст.

Люблінська унія 1569 р. Державний устрій Речі Посполитої. Договірний характер королівської влади. Землі Русі-України в Речі Посполитій. Суб'єктність українських воєводств.

Соціальна структура населення українських земель у XVI – першій половині XVII ст. (стани: шляхта, селяни, міщани, духовенство). Шляхетське самоврядне судочинство. Литовські статuti.

Селяни та їхнє становище. Елементи самоврядування.

Міста як простір взаємодії різних станів, етнічних і релігійних груп. Господарське життя міст: цехи, торгівля.

Конфесійне розмаїття. Вплив Реформації і Контрреформації на релігійну ситуацію в українських землях Речі Посполитої. Кризові явища у православній церкві в XVI ст. Православні братства. Берестейська унія як спроба реформування православної церкви. Утворення унійної (греко-католицької) церкви. Відновлення православної ієрархії та реформи церкви.

Книгодрукування. Освіта. Братські школи. Острозька слов'яно-греко-латинська школа. Сзуїтські колегії. Київська (Києво-Могилянська) колегія. Містобудування, архітектура, образотворче мистецтво, література XVI – першої половини XVII ст.

Тема 6. Становлення українського козацтва (XVI – перша половина XVII ст.).

Походження українського козацтва. Козацькі степові та прикордонні спільноти. Запорозька Січ. Реєстрове козацтво. Становлення козацького стану.

Походи запорозьких козаків на володіння Кримського ханства та Османської імперії. Запорозько-кримський договір 1624 р.

Участь запорозького реєстрового козацтва у війнах Речі Посполитої.

Козацькі повстання.

Козаки у боротьбі за відновлення прав православної церкви.

Ідентичність та політична культура козаків.

Тема 7. Козацька революція середини XVII ст. і війна за суверенітет козацької держави другої половини XVII ст.

Передумови і причини козацької революції. Козацько-кримський союз. Події 1648 р.

Події 1649 р. Зміна характеру повстання. Зборівський договір. Події 1650–1651 рр. Битва поблизу Берестечка і Білоцерківський договір. Битва поблизу Батога.

Зовнішня політика: у пошуку союзників (Московське царство, Османська імперія, Молдавське князівство, Шведське королівство). Українсько-московський договір 1654 р.

Гадяцька угода. Московсько-українська війна. Конотопська битва.

Передумови, причини і перебіг «Руїни». Внутрішня боротьба за владу та впливи. Розкол козацької держави. Посягання Московського царства на її суверенітет. Спроби об'єднання Лівобережної та Правобережної Гетьманщини.

Козацька Україна в системі міжнародних відносин.

Тема 8. Козацька Україна (Гетьманщина) другої половини XVII – початку XVIII ст.

Модель і структура козацької держави: територія, устрій, військо, судочинство. Зміна політичної еліти (зі шляхетської на козацьку). Соціальні групи в середовищі козацтва.

Особливості козацького господарювання. Правове і соціальне становище селянства, його категорії. Міста і їхні спільноти, практики самоврядування. Міське господарство.

Етнічні та релігійні групи. Становище православної церкви та її духовенства.

Правобережне козацтво. Слобідська Україна. Запорожжя (Військо Запорозьке Низове).

Тема 9. Україна та ранньомодерні імперії XVIII ст.

Гетьманщина в період Івана Мазепи та спроба усамотійнення. Конституція Пилипа Орлика. Нова Січ. Спроба реформування Гетьманщини за урядування Данила Апостола і Кирила Розумовського. Остаточна ліквідація Росією політичної та адміністративної автономії Гетьманщини і Слобідської України. Ліквідація Росією Запорозької Січі. Політична культура козацької старшини, «Історія русів» як її квінтесенція.

Гетьманщина як частина Речі Посполитої. «Перезаселення» українських земель і ліквідація правобережного козацтва. Опришківський рух. Гайдамаки. Конфесійне питання як привід для Російської імперії втрутитись у політичне життя Речі Посполитої (шляхетські конфедерації та «Коліївщина»). Грекокатолицька церква як ресурс української ідентичності.

Українські території як вузол протиріч між Російською та Османською імперіями. Становище Кримського ханства і його анексія Російською імперією. Імперська політика Росії щодо Півдня України.

Становище Закарпаття. Закарпатські русини в загонах опришків і козаків. Руси-українці під владою молдавських господарів.

Поділи Речі Посполитої. Зміни у приналежності західноукраїнських земель та Правобережної України.

Розвиток української культури другої половини XVII – XVIII ст.

Тема 10. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.

Нові російські порядки: імперське освоєння українського простору. Козацтво після ліквідації Запорозької Січі та Гетьманщини. Чиновницький апарат у відносинах із центральною імперською владою і місцевим населенням.

Французько-російська війна 1812 р. та плани Наполеона щодо Східної Європи. Українські ополченські полки в російській армії та мешканці України на боці Наполеона I в легіоні Яна Домбровського.

Соціальні та економічні зміни: криза кріпосницької системи, розмивання станових перегородок. Шляхетсько-дворянська верства. Життя сільської громади. Міщани: ремісники, торговці, підприємці.

Початок індустріальної революції. Нова модель соціально-економічного розвитку Півдня України. Порто-франко Одеси.

Початок українського національного руху («національне відродження»): козацько-старшинський етап. Асимілятори і традиціоналісти. Новгород-Сіверський гурток автономістів. Харківський осередок українського руху. Формування сучасної національної ідентичності. Нове покоління українських патріотів: Микола Костомаров, Пантелеймон Куліш, Тарас Шевченко. Кирило-Мефодіївське братство та ідея всеслов'янської республіки-федерації.

Нації та націоналізм у сприйнятті людей XIX століття. Політичне та етнічне розуміння нації. Соціальні та політичні рухи. Польське повстання 1830–1831 рр. і його наслідки для України. «Українське питання» в баченні російської влади й громадськості. Імперська «теорія офіційної народності» («православ'я –

самодержавство — народність»). Ліквідація Греко-католицької церкви в Російській імперії.

Тема 11. Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.

Адміністративно-територіальний устрій українських регіонів у складі Австрійської імперії. Соціальний та етнічний склад населення. Організація імперської влади. Реформи Марії Терезії та Йосифа II. «Освічений абсолютизм».

Початки українського національного руху в Австрійській імперії. Закарпатські «будителі». Товариство галицьких греко-католицьких священників. Національна діяльність Греко-католицької церкви. Гурток «Руська трійця». Дискусія про абетку (кирилиця чи латиниця) в Галичині.

«Весна народів» та суголосні їй події в Галичині, Буковині й Закарпатті в 1848–1849 рр. Скасування панщини. Перша політична організація українців — Головна руська рада та її національна програма. Газета «Зоря Галицька». Українці в австрійському парламенті.

Тема 12. Повсякденне життя та культура Українкініця XVIII – першої половини XIX ст.

Повсякденне життя сільського і міського населення. Сільська та міська забудова (приватний і громадський простори). Житло і побут дворянина (шляхтича), купця, міщанина, селянина. Одяг. Публічна і приватна гігієна. Емансипація селянства. Становище жінки.

Умови розвитку освіти й культури в Україні. Імперська політика в галузі освіти й наук. Університети в Україні (Львівський, Харківський, Київський): освітнє, наукове, соціальне та політичне призначення. Елітарні навчальні заклади університетського типу: Кременецький ліцей, Рішельєвський ліцей в Одесі, Ніжинська гімназія вищих наук князя Безбородька. Інтелектуальні співтовариства.

Становлення сучасної української літературної мови. «Енеїда» Івана Котляревського — перший твір нової української літератури. Націстворча роль літературних та історичних праць. Темі та образи української романтичної літератури та історичної белетристики. Тарас Шевченко і його

«Кобзар».

Музика, театр, образотворче мистецтво та архітектура у світлі культурно-мистецьких течій класицизму і романтизму та розвитку національного руху. Національно-культурне життя поляків, росіян, євреїв, німців, кримських татар на теренах України.

Тема 13. Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.

Україна в контексті міжнародних політичних подій середини XIX ст. Східна (Кримська) війна 1853–1856 рр. як поштовх до реформ у Російській імперії. Українці у Східній (Кримській) війні.

Ліквідація кріпацтва та реформи 1860–1870-х рр. Модернізація промисловості й сільського господарства. Торгівля. Втягнення підприємств

України в імперський ринок. Урбанізація. Будівельна лихоманка. Зміни в транспортному сполученні: пароплавні компанії і розбудова залізничної мережі.

Зміни в соціальній структурі населення. Становлення української інтелігенції. Розширення сфери застосування найманої праці. Формування робітництва. Труднощі адаптації селян до міських умов життя. Українські підприємці. Взаємини між підприємцями і найманими робітниками.

Український національний рух: організаційно-культурницький (інституційний або народницький) етап. Хлопомани і громадівський рух. Київська громада. Південно-Західний відділ Російського географічного товариства. Молоді громади.

«Братство (Братерство) тарасівців». Ідейні основи українського руху: Володимир Антонович і Михайло Драгоманов. Реакція російської громадськості й імперської влади на розвиток українського руху: Валусевський циркуляр і Емський указ.

Польський, єврейський та кримськотатарський рухи в Україні. Польське повстання 1863–1864 рр. та його наслідки для поляків і українців.

Громадсько-політичне та культурне життя єврейського населення: ортодокси та асимілятори. Сіонізм. Кримськотатарське національне відродження.

Тема 14. Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст.

Зміни в політичному становищі західноукраїнських регіонів у зв'язку з перетворенням Австрійської імперії на Австро-Угорську, запровадженням конституційно-парламентського устрою та децентралізацією. «Українське питання» в політиці австрійської влади.

Національно-політичні й культурні течії в українському русі Галичини і Буковини: русофіли («москвофіли») і народовці («українофіли»).

Гасло «органічної праці». Налагодження контактів Київської громади з галицькими народовцями. Зародження ідеї «соборної України». Радикальний рух у Галичині.

Зростання української політичної активності. Українсько-польське суперництво в Галичині. Українське представництво в Галицькому сеймі та австрійському парламенті у Відні. Народовська політика «нової ери». Утворення політичних товариств і політичних партій.

Особливості соціально-економічного розвитку західноукраїнських регіонів. Пореформені (після скасування панщини в 1848 р.) зміни в становищі селянства. Нафтова промисловість Дрогобиччини. Кооперативний рух. Трудова еміграція.

Тема 15. Україна на початку XX ст. перед викликами модернізації

Населення України на початку XX ст. Індустріальна модернізація. Міста як осередки великого підприємництва, торгівлі та фінансів. Економічна криза 1900–1903 рр. Розвиток монополій. Регіональна спеціалізація промисловості й сільського господарства. Проведення в Україні столичинської аграрної реформи. Переселенські рухи.

Український національний рух: політичний етап. Радикалізація руху. Автономістська й самостійницька течії в національному русі. Розбудова політичних партій. Утворення національних організацій культурно-освітнього та військово-спортивного спрямування. «Націоналізація» селянства.

Консолідація української нації. Українці в російській революції 1905–1907 рр. Боротьба українців за реформу виборчої системи в Австро-Угорській імперії. Українське представництво в російській Державній Думі та австрійських парламентських установах – Галицькому сеймі і Державній раді.

Український національний рух і його опоненти в умовах пореволюційної (столипінської) реакції 1907–1914 рр. Товариство українських поступовців. Посилення імперського тиску з боку російської влади. Діяльність чорносотенців. Антиєврейські погроми. «Справа Бейліса». Посилення соціальної і політичної напруженості.

Тема 16. Повсякденне життя та культура України в середині XIX – на початку XX ст.

Повсякдення села та міста. Громада як форма організації сільського населення, відмінність української сільської громади від російської общини. Заняття та умови праці селян і містян. Дозвілля й розваги. Зовнішній вигляд мешканців села і міста. Етнічне й конфесійне розмаїття міського населення.

Урізноманітнення форм і напрямів освіти: гімназійна освіта, поява навчальних закладів технічного профілю, приватні навчальні заклади. Боротьба за створення українського університету у Львові. Розвиток наукових досліджень. Наукові товариства.

Реалізм другої половини XIX ст. як світоглядна і культурно-мистецька течія. Український модерн і ранній модернізм (авангардизм) зламу XIX–XX ст. у літературі, образотворчому мистецтві, архітектурі. Поява будівель громадського призначення: вокзали, криті ринки, театри. Меценатство.

Участь церкви (релігійних організацій) і духовенства у формуванні основ новочасного українського суспільства. Розширення просторів світського життя (секуляризація). Зміни в поглядах на становище жінки. Опіка над здоров'ям і медичні служби.

Зміни у світосприйнятті та відчутті людиною простору. Поява нових видів транспорту (потяги, трамваї, автомобілі), засобів спілкування (телеграф, телефон) та поширення інформації (преса). Облаштування громадського простору (брукування, освітлення вулиць тощо). Нові види мистецтва (фотографія і кінематограф).

Тема 17. Україна в роки Першої світової війни

Україна в геополітичних планах Троїстого союзу (Четверного союзу, Центральних держав) і Антанти. Головна українська рада. Союз визволення України. Загальна українська рада. Український національний рух у Російській імперії.

Воєнні дії на території України в 1914–1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці. Пропаганда воюючих сторін. Життя на фронті і в тилу, стратегії виживання цивільного населення.

Політика Російської та Австро-Угорської імперій на українських землях у 1914–1917 рр. Російський окупаційний режим на підвладних Австро-Угорщині українських теренах. Антиєврейські погроми російської армії в Галичині. Вплив Першої світової війни на світогляд, політичні орієнтири українців та економіку України.

Тема 18. Українська революція, розпад Російської імперії та постання національної держави – Української Народної Республіки.

Причини та рушійні сили Української революції. Українська Центральна Рада (УЦР). Всеукраїнський національний конгрес. Українізація в російській армії. Вільне козацтво.

Відносини УЦР із Тимчасовим урядом. I та II Універсали. Генеральний Секретаріат. Збройний виступ самостійників. З'їзд поневолених народів Росії як передвісник розпаду Російської імперії.

Прихід до влади більшовиків у Росії: позиція УЦР. III Універсал. Внутрішня та зовнішня політика УЦР після проголошення Української Народної Республіки (УНР). Кримськотатарський національний рух. Курултай і Кримська Народна Республіка.

Проголошення в Харкові більшовицької влади та маріонеткової квазідержави УНР (Радянської/Совєтської). Початок і перебіг першої російсько-української війни. Бій під Крутами.

IV Універсал: проголошення державної незалежності УНР. Мирний договір УНР із Центральними державами. Вигнання більшовиків із території УНР. Похід Петра Болбочана на Крим.

Державотворча діяльність УЦР взимку-навесні 1918 р. Формування української громадянської нації. Закон УНР «Про національно-персональну автономію». Конституція УНР.

Тема 19. В боротьбі за українську незалежність.

Українська Держава (гетьманат Павла Скоропадського): внутрішня та зовнішня політика. Прелімінарний (попередній) мирний договір Української Держави з Російською Соціалістичною Федеративною Радянською/Совєтською Республікою (РСФРР/РСФСР).

Утворення Директорії. Антигетьманське повстання. Відновлення УНР. Реорганізація Директорії УНР. Акт Злуки УНР і Західно-Української Народної Республіки (ЗУНР), його історичне значення. Трудовий Конгрес України. Державне будівництво та національна політика.

Кримські крайові уряди 1918–1919 рр. Спроби приєднання Криму до України.

Розпад Австро-Угорської імперії. «Листопадовий зрив». Західно-Українська Народна Республіка: державне будівництво. Польсько-українська війна 1918–1919 рр.: причини, перебіг та результати. Галицька армія. Єврейський

бойовий курінь в УГА. Чортківська офензива. Український національний рух на Буковині й у Закарпатті.

Друга російсько-українська війна. Отаманина. Холодноярська республіка. Створення маріонеткової Української Соціалістичної Радянської/Советської Республіки (УСРР/УССР). Політика «воєнного комунізму». «Червоний» терор. Поразка більшовицької влади в Україні.

УНР в кільці фронтів: ключові події, герої та результати боротьби за збереження української держави. Денікінський режим на теренах України в другій половині 1919 р.: ставлення та становище місцевого населення. Відновлення збройної експансії більшовицької Росії та окупація теренів УНР. «Червоний імперіалізм». Перший зимовий похід Армії УНР.

Варшавська угода. Війна УНР в союзі з Польщею проти більшовицької Росії. Здобуття Кисва. Контрнаступ більшовицьких армій на Львів і Варшаву. Поразки Червоної армії під Варшавою–Замостям («Диво на Віслі»). Поразка збройних сил Півдня Росії. «Червоний» терор у Криму.

Повстанський рух 1920–1921 рр. Другий Зимовий похід Армії УНР. Поразка УНР.

Розвиток культури у 1917–1921 рр.: освіта, науки, мистецтва. Особливості пропаганди протиборчих сторін.

Міжетнічні відносини в Україні 1917–1921 рр. Міжетнічні конфлікти, їх наслідки. Антисврейські погроми. Особлива слідча комісія для розслідування протисврейських погромних дій при Раді Народних Міністрів УНР.

Повсякдення в умовах революцій та воєн: індивідуальний досвід, стратегії виживання, моральні виклики. Політична і трудова еміграція. Історичні уроки Української революції та боротьби за незалежність.

Тема 20. Україна в складі тоталітарної імперії – Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Голод 1921–1923 рр.: причини, наслідки. Іноземна допомога жертвам голоду в УСРР. Повстанський рух в Україні 1921–1923 рр.

Формальний та реальний статус УСРР/УССР у «договірній федерації» радянських республік – Союзі Радянських/Советських Соціалістичних Республік (Радянському/Советському Союзу, СРСР/СССР). Привласнення союзним центром суверенітету України. Зміни в адміністративно-територіальному поділі УСРР. Утворення Кримської Автономної СРР/ССР у складі РСФРР.

Суспільно-політичне життя в УСРР. Ліквідація багатопартійності. Впровадження непу в УСРР. Політика «коренізації» («українізації»). «Українське відродження». Українська автокефальна православна церква (УАПЦ). Національно-культурне будівництво національних меншин. Молдавська Автономна СРР/ССР у складі УСРР.

Форсована промислова індустріалізація в УСРР. Роль іноземних спеціалістів і технологій. Згорання непу. Голод 1928–1929 рр. Перехід до планової економіки. Форсована промислова індустріалізація в УСРР. Роль

іноземних спеціалістів і технологій. Згортання непу. Голод 1928–1929 рр. Перехід до планової економіки.

Масові депортації, кампанія з розкуркулення, насильницька колективізація. Пасивні і активні форми опору населення УСРР сталінській політиці. Прояви національної свідомості, антиімперські, антирадянські/антисовєтські настрої в УСРР.

Примусові хлібозаготівлі. Український хліб на експорт, внутрішньосоюзні ринки. Пропаганда як інструмент підготовки геноциду. Голодомор 1932–1933 рр. – геноцид Українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Національно-демографічні зміни.

Політичні процеси кінця 1920-х – початку 1930-х рр. Масові репресії. Згортання «українізації». «Розстріляне відродження (Червоний ренесанс)». «Великий терор» в Україні. Биківня, Вінниця, інші місця масових поховань жертв репресій. Посилення російської експансії у сферах освіти, науки, мистецтва.

Антирелігійна політика влади та її наслідки. Значення «самоліквідації» УАПЦ.

Прояви «культу особи» Йосифа Сталіна в Україні. Конституція УРСР/УСРСР 1937 року: порушення прав людини за ширмою декларованих свобод.

Тема 21. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період.

Правовий статус українських земель у складі Польщі. Політика Польщі щодо «східних кресів» та міжетнічні відносини в Галичині і Волині. Осадництво. «Пацифікація». Економічний розвиток української спільноти в умовах Польської держави. Українська кооперація. Культурно-просвітні і спортивні товариства українців. Українські політичні організації. Українське народно-демократичне об'єднання (УНДО). Організація українських націоналістів (ОУН).

Українські землі у складі Румунії. Суспільно-політичне життя. Українська національна партія (УНП).

Українські землі у складі Чехословаччини. Правовий статус Закарпаття. Суспільно-політичне й економічне життя. Карпатська Україна. Карпатська Січ.

Культурне й релігійне життя на західноукраїнських теренах в умовах іноземного панування. Уряд УНР в екзилі. Діяльність української політичної еміграції.

Тема 22. Україна в роки Другої світової війни.

Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Українці в польській армії. Розкол ОУН.

Радянська окупація Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії.

«Радянська/совєтизація» західних областей України у 1939–1940 рр. Масові політичні репресії. Радянські воєнні злочини та депортації. Суспільно-політичні настрої населення.

Передумови, початок німецько-радянської війни. «Тактика випаленої землі». Депортації німців та інших народів з території України. Інші злочини радянського режиму. Катастрофічні поразки Червоної армії 1941 р.

Окупація України військами Німеччини та її союзників. Нацистський «новий порядок» в Україні. Прояви співпраці з окупаційним режимом. Остарбайтери. Військовополонені. Концтабори. Масове знищення окупантами мирного населення. Бабин Яр. Голокост. Геноцид ромів. Праведники народів світу в Україні.

Акт проголошення Української Держави. Опір нацистським загарбникам. Український визвольний рух. Поліська Січ. Українська повстанська армія (УПА). Українсько-польське протистояння. Українська Головна Визвольна Рада (УГВР).

Бойові дії Червоної армії у 1942—1944 рр. в Україні. «Чорносивитники». Радянський партизанський рух. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з України. Відновлення тоталітарного імперського режиму в УРСР. Депортація кримськотатарського народу як злочин геноциду. Депортація інших етносів Криму.

Культура в роки війни. Пропаганда в умовах Другої світової війни.

Повсякдення в часи війни: стратегії боротьби і виживання. Вплив війни на суспільну свідомість.

Українці у військових формуваннях країн Об'єднаних Націй і держав «Вісі». Внесок українського народу в перемогу над нацистською Німеччиною. Українське питання на Ялтинській і Потсдамській конференціях. Ціна війни для України: людські, матеріальні втрати.

Тема 23. Україна в перші повоснні роки.

Україна в системі міжнародних відносин. УРСР — співзасновниця Організації Об'єднаних Націй (ООН). Участь України в інших міжнародних організаціях. Переміщені особи з України. Репатріація. Неповерненці.

Встановлення кордонів УРСР із сусідніми державами. Депортація за «обміном населення» між УРСР та Польською Народною Республікою (1944—1946 рр.). Операція «Вісла». Обмін територіями 1951 р.

Відбудова промисловості: джерела та ресурси (праця мобілізованих, військовополонених, репатріантів, в'язнів виправно-трудових таборів). Становище сільського господарства. Голод 1946—1947 рр.

Посилення проявів «культу особи» Йосифа Сталіна в УРСР. Особливості державної пропаганди. Ідеологічні інтерпретації перемоги над нацизмом. «Ждановщина» в Україні. Кампанії боротьби проти «українських буржуазних націоналістів» і «безрідних космополітів».

«Радянська» західних областей УРСР. Ліквідація Української греко-католицької церкви. Операція «Захід». Національно-визвольний рух у 1944—1950-х рр. на території України. Бій під Гурбами. «Велика блокада» проти УПА. Депортації родин воїнів УПА. Оунівський рух в еміграції.

Особливості розвитку культури. Повсякденне життя населення України в повоснні часи: стратегії виживання. Зміни у суспільній свідомості.

Тема 24. Україна в умовах деєталінізації.

Внутрішньополітична ситуація в УРСР. Українці в повстаннях у таборах ГУЛАГу. XX з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу (КПРС). Деєталінізація: зміст, ідеологічні обмеження. Суперечливість процесу реабілітації жертв політичних репресій. Ліквідація ГУЛАГу.

Деєталінізація управління економікою. Розвиток промисловості. Становище сільського господарства.

Передавання Кримської області до складу УРСР. Соціально-економічна інтеграція Кримського півострова з Україною. Міграції, зміни національного складу населення. Спроби проведення «українізації». Становище кримськотатарського народу у місцях депортації та його боротьба за повернення на батьківщину.

«Шієтдесятицтво». Київський клуб творчої молоді «Сучасник». Спроби опозиційної діяльності: підпільні групи та організації. Зародження дисидентського руху. Антирежимні виступи.

Особливості розвитку культури. Продовження політики російщення. Антирелігійні кампанії.

Особливості соціальної політики. Повсякденне життя. Зміни у суспільній свідомості.

Тема 25. Україна в період системної кризи Союзу Радянських Республік.

Зміни в системі влади. Неосталінізм. Прихід до влади В.Щербинського. Конституція УРСР 1978 р. Вплив міжнародних процесів на ситуацію в Україні.

Посилення репресій проти української інтелігенції. Активізація дисидентського руху: течії, форми та методи боротьби. «Самвидав». «Український вісник». Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод (Українська Гельсінська група/УГГ).

Прояви єврейського дисидентського та сіоністського руху на теренах УРСР. Опозиційна діяльність режимові в середовищі інших національних меншин. Кримські татари в боротьбі за повернення на батьківщину.

Наростання економічної кризи. Уповільнення темпів зростання промисловості. Стан колгоспно-радгоспної системи. Продовольча проблема та продовольчий імпорт. Провал Продовольчої програми.

Життєвий рівень населення. Феномени радянського повсякдення: «хрущовки», «дефіцит», «черги». Етносоціальні зміни в УРСР. Зміни в суспільній свідомості.

Особливості розвитку культури. Українське поетичне кіно. Український спорт. Особливості державної пропаганди в Україні: «радянський народ», «радянська людина» та їхні «вороги».

Тема 26. Відновлення державної незалежності України. Її роль у розпаді Союзу Радянських Соціалістичних Республік.

Політика «перебудови прискорення-гласності» та її наслідки в УРСР.

Проблеми ядерної безпеки УРСР. Чорнобильська катастрофа: передумови, позиція влади, заходи для подолання, наслідки. Вплив на суспільну свідомість.

Виникнення націонал-демократичної, антикомуністичної опозиції. Утворення неформальних громадських організацій і груп. Українська Гельсінська спілка. Народний рух України за перебудову. Перехід частини республіканської номенклатури на національні позиції. Перші альтернативні вибори (1990 р.). «Декларація про державний суверенітет України». «Революція на граніті». Формування багатопартійності. Масові страйки шахтарів.

Відновлення Кримської Автономної Радянської Соціалістичної Республіки (Кримської АРСР). Створення Меджлісу кримськотатарського народу. Спроби союзної влади зупинити процеси демократизації, розпаду СРСР.

Повсякдення. Особливості розвитку культури і спорту. Відродження релігійного життя.

Україна під час спроби державного перевороту в СРСР. «Акт проголошення державної незалежності України». Всеукраїнський референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Роль України у розпаді СРСР. Міжнародне визнання державної незалежності України.

Внесок української діаспори у відновлення державної незалежності України.

Тема 27. Становлення, розвиток України як незалежної держави.

Державотворчі процеси. Особливості багатопартійної системи. Прийняття Конституції України 1996 р.

Президентські вибори 2004 р. «Помаранчева революція». Конституційна реформа 2004 р. Основні тенденції суспільно-політичного життя в 2005–2009 рр. Спроби формування авторитарного режиму в 2010–2013 рр. Харківські угоди 2010 р.

Утвердження ринкової економіки. Запровадження національної валюти — гривні. Специфіка приватизації. Становлення, прояви олігархічної системи.

Демографічна та етносоціальна структура населення України. Повернення кримськотатарського народу на історичну Батьківщину. Життя національних спільнот в Україні.

Багатовекторність зовнішньої політики України та її наслідки. Вступ України до Ради Європи. Будапештський меморандум. Тузлівська криза. Проголошення Україною курсу на євроатлантичну інтеграцію.

Зміни у соціальній структурі українського суспільства. Динаміка зайнятості населення. Повсякденне життя. Зрушення в суспільній свідомості. Релігійне життя. Здобутки українців у сфері культури (наука, освіта, мистецтва, спорт).

Українці в світі. Українська діаспора в розбудові державної незалежності України.

Тема 28. Європейський вибір України. Російсько-українська війна.

Геополітичний вибір України: утвердження євроінтеграційного курсу. Україна в імперській доктрині «руського міра». Політичні, економічні, інформаційні та інші засоби тиску на Україну в контексті відродження прагнень

Російської Федерації (РФ) до реімперіалізації на теренах колишнього СРСР.

Зрив угоди про асоціацію України та Європейським Союзом (ЄС). Євромайдан. Революція Гідності. Крах режиму Віктора Януковича. Небесна Сотня. Президентські та парламентські вибори 2014 р. Обрання Петра Порошенка Президентом України. Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Надання українцям права на безвізовий режим в'їзду в країни ЄС.

Початок війни РФ проти України: окупація, анексія Криму, збройна агресія на сході України. Квazіреферендуми і проголошення маріонеткових квazідержав Донецької Народної Республіки (ДНР), Луганської Народної Республіки (ЛНР).

Антитерористична операція/Операція об'єднаних сил (АТО/ООС). Перебіг бойових дій. Мінські домовленості.

Українське громадянське суспільство в обороні держави. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Участь добровольців іноземців у збройній боротьбі на боці України.

Міжнародна підтримка України в умовах війни. «Норманська четвірка»: внесок у стабілізацію збройного конфлікту. Позиція США та держав «великої сімки». Санкції, накладені на РФ за невиконання Мінських домовленостей.

Соціально-економічний розвиток України у 2014–2022 р. Економічні, політичні, судово-правові реформи. Створення незалежної правоохоронної структури для боротьби з корупцією. Незавершеність реформ.

Законодавче забезпечення статусу української мови як державної. Розвиток української культури. Утворення канонічної автокефальної Православної церкви України (ПЦУ).

Президентські вибори 2019 р. Обрання Володимира Зеленського Президентом України. Земельна та інфраструктурна реформи. Цифровізація України.

Широкомасштабне вторгнення російських військ на терени України: перебіг, результати. Збройні сили України (ЗСУ), Національна гвардія, територіальна оборона, громадянське суспільство та влада в обороні країни.

Злочини геноциду та воєнні злочини РФ проти України. Нищення економіки України. Використання Росією продовольства як зброї. Заява Верховної Ради України «Про вчинення Російською Федерацією геноциду в Україні». Консолідація української політичної нації в боротьбі проти російській агресії.

Російська пропаганда як інструмент підбурювання війни і геноциду. Ідеологема «денацифікація України». Протидія України російській пропаганді та дезінформації.

Розгортання дипломатичної боротьби України. Утворення міжнародної коаліції держав на підтримку незалежності і обороноздатності України. Ленд-ліз. Надання Україні статусу кандидата в члени ЄС.

Повсякдення в умовах війни: індивідуальний досвід, стратегії виживання та протистояння. Колабораційна діяльність і кримінальна відповідальність за неї. Рух Опору на тимчасово окупованих територіях. Біженці та вимушені переселенці. Примусове переселення громадян України до РФ. Гуманітарна підтримка біженців в країнах ЄС.

Релігія, церкви й релігійні організації та війна. Діячі української культури в допомозі фронту. Діячі світової культури в підтримці України.

ПИТАННЯ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

1. Схарактеризуйте державне, культурне та господарське життя античних міст-держав Північного Причорномор'я.
2. Схарактеризуйте суспільно-політичне становище східнослов'янських племінних союзів на території сучасної України напередодні утворення Київської держави (VIII-IX ст.)
3. Схарактеризуйте утворення Русі-України (Київської держави). Перші київські князі.
4. Розкрийте значення впровадження християнства як державної релігії. Оцініть діяльність князя Володимира Великого як державного діяча.
5. Проаналізуйте заходи культурно-освітньої і зовнішньополітичної політики князя Ярослава Мудрого. «Руська правда».
6. Схарактеризуйте розвиток архітектури та образотворчого мистецтва Русі-України.
7. Схарактеризуйте виникнення та розквіт Галицько-Волинського князівства («держави Романовичів»). Схарактеризуйте князя Данила Романовича як історичну особистість.
8. Схарактеризуйте розвиток культури Галицько-Волинського князівства («держави Романовичів»), королівства Руського.
9. Схарактеризуйте розвиток культури Галицько-Волинської держави.
10. Порівняйте політичне становище українських земель у складі Великого князівства Литовського до і після Кревської унії 1385 р.
11. Розкрийте сутність та наслідки Люблінської унії 1569 р. для русько-українського суспільства.
12. Розкрийте сутність та наслідки Берестейської унії 1596 р. як спроби реформування православної церкви.
13. Розкрийте передумови виникнення українського козацтва
14. Схарактеризуйте передумови і причини козацької революції. Опишіть події 1648 р.
15. Визначте причини ліквідації Гетьманщини та Запорізької Січі. Дайте оцінку діяльності гетьмана Кирила Розумовського та кошового отамана Петра Калнишевського.
16. Схарактеризуйте внутрішню та зовнішню політику гетьмана Івана Мазепи. Гетьман Пилип Орлик та Конституція Пилипа Орлика.
17. Визначте особливості розвитку української культури XVIII ст. Назвіть найвидатніші пам'ятки.
18. Схарактеризуйте соціально-економічний та культурний розвиток Західної України та Наддніпрянщини в першій половині XIX ст.
19. Схарактеризуйте особливості національно-визвольного руху на західноукраїнських землях під час революції 1848-1849 рр. в Австрійській імперії.

20. Визначте внесок Тараса Шевченка в українське національне відродження.

21. Національне гноблення в Україні в другій половині XIX ст. Валусевський циркуляр і Емський указ.

22. Дайте характеристику розвитку культури другої половини XIX ст.

23. Визначте особливості українського національного руху в роки революції 1905-1907 рр. у Російській імперії. Столипінська аграрна реформа та її наслідки.

24. Україна в Першій світовій війні. Воєнні дії на території України 1914-1917 рр. Формування та бойовий шлях легіону Українських січових стрільців.

25. Початок Української революції, утворення Центральної ради. М.Грушевський, В.Винниченко. Універсали Центральної ради та їх історичне значення.

26. Внутрішня та зовнішня політика Української держави П.Скоропадського.

27. Проголошення Західноукраїнської Народної Республіки. Є.Петрушевич. Злука УНР та ЗУНР.

28. Порівняти політику радянського уряду «Воєнний комунізм» та нову економічну політику.

29. Політика «українізації» (коренізації) та її наслідки. О.Шумський, М.Скрипник.

30. Особливості та наслідки радянської індустріалізації в Україні.

31. Політика суцільної колективізації розселяннювання в Україні. Її соціально-економічні наслідки. Голодомор 1932-1933 рр., причини та наслідки.

32. Початок німецько-радянської війни. Бойові дії в 1941-1942рр. Нацистський окупаційний режим в Україні в 1941-1944р. Голокост.

33. Україна в перші повоєнні роки. Відбудова промисловості та сільського господарства. Український визвольний рух у 1944-1950-х р. Операція «Захід» та «Вісла».

34. Україна в добу Хрущовської «відлиги». Суспільно-політичне життя в Україні в 1953-1964 рр.

35. Опозиційний рух в Україні в другій половині 60-х – першій половині 80-х р. Дисиденти. Причини, особливості, основні напрямки (течії), форми і методи боротьби дисидентів. Діячі дисидентського руху.

36. Прихід до влади М.Горбачова. Розгортання національно-демократичного руху в Україні. «Революція на граніті». Декларація про державний суверенітет України. Акт проголошення незалежності України.

37. Проголошення державної незалежності України. Державотворчі процеси в умовах незалежності. Прийняття Конституції України в 1996р. та її історичне значення.

38. «Революція Гідності» в Україні. Причини, рушійні сили, наслідки. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Початок російсько-української війни. Євроінтеграційний поступ України.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Рівень підготовки вступників під час співбесіди з предмета «Історія України» оцінюється за **200 бальною шкалою**.

Оцінюючи навчальні досягнення вступників, під час співбесіди з предмета «Історія України» необхідно враховувати:

- правильність і науковість викладення матеріалу, повноту розкриття понять і закономірностей, термінології;
- ступінь самостійності відповіді;
- логічність, доказовість у викладенні матеріалу;
- ступінь сформованості інтелектуальних, загальноосвітніх, специфічних умінь.

Рівні	Бали	Критерії навчальних досягнень
I. Початковий	100	Вступник розрізняє об'єкти вивчення.
	101-109	Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	110-119	Вступник відтворює частину навчального матеріалу.
II. Середній	120-129	Вступник з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію.
	130-139	Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять.
	140-149	Вступник демонструє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь правильна, але недостатньо осмислена.
III. Достатній	150-159	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
	160-169	Знання вступника є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь логічна, хоч і має неточності.

	170-179	Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
IV. Високий	180-189	Вступник має повні, глибокі знання, здатний використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
	190-199	Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
	200	Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бойко О. Д. Історія України: Посібник / О. Д. Бойко. — Київ : Академія, 2012.
2. Бурнейко І.О., Наумчук О.В., Крижановська М.Є., Штанько О.Ф. Історія України: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів. 2016. — 296 с.
3. Бурнейко І. О., Хлібовська Г. М., Крижановська М. Є., Наумчук О. В. Історія України : підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. — Тернопіль : Астон, 2017. — 296 с. : іл.
4. Власов В., Кульчицький С. Історія України (рівень стандарту) : підручник для 10 класу — К., 2018.
5. Власов В. С. Історія України (рівень стандарту) : підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / В. С. Власов, С. В. Кульчицький. — Київ : Літера ЛТД, 2019. — 256 с.
6. Гісем О.В. Історія України : підручник для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О.В. Гісем. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2015
7. Гісем О.В. Історія України : підруч. для 8 класу загальноосвіт. навч. закладів / О.В. Гісем, О.О. Мартинюк. — Харків : В-во "Ранок", 2016
8. Гісем О.В. Історія України для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням історії : підруч. для 9 класу загальноосвіт. навч. закладів / О.В. Гісем, О.О. Мартинюк. — Харків : В-во "Ранок", 2017
6. Гупан Н.М. Історія України : підручник для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Н.М. Гупан, І.І. Смагін, О.І. Пошетун — К.: Видавничий дім «Освіта», 2016. — 224с.

9. Гупан Н. М., Пометун О. І. Новітня історія України: 1914–1939: 10 кл.: Навч. посіб. — К.: А.С.К., 2003.
10. Гупан Н. М., Пометун О. І., Фреймам Г. О. Новітня історія України: 11 кл.: Навч. посіб. — К.: А.С.К., 2007. — 384 с.
11. Ресніт О.П. Історія України: підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / О. П.Ресніт, О.В.Малій — К.: Генеза, 2017. — 272 с. : іл., карти
12. Свідерський Ю. Ю. Історія України : підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Ю. Ю. Свідерський, Н. Ю. Романишин, Т. В. Ладиченко. — К.: Грамота, 2015. — 256 с.
13. Світлична В.В. Історія України. Навчальний посібник. . — К.: Каравела, 2019. — 408 с.
14. Сорочинська Н.М. Гісем О.О. Історія України : підручник для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Н.М. Сорочинська, О.О. Гісем. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2017. — 272 с. : іл.
15. Швидько Г.К. Історія України: підручник для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл./ Швидько Г.К., Чорнобай П.О. - К.: Генеза, 2016. — 352 с., іл., карти.
16. Історія. Комплексний довідник / В. А. Греченко, Ю. Г. Лебедева, С. Л. Губіна. — Х.: Торсінг плюс, 2009. — 384 с.
17. Земерова Т. Ю., Скирда І. М. Практичний довідник. Історія України. — Харків: Весна, 2018. — 448 с.
18. Земерова Т. Ю., Скирда І. М. Практичний довідник. Історія України. — Харків: Весна, 2018. — 448 с.
19. Історія України ХХ ст.: Для тих, хто готується до іспитів / О. В. Гісем, В. М. Даниленко, Ф. Л. Левітас, А. Л. Ольбішевський, П. П. Панченко. — К.: Ніка-Центр, 2019. — 160 с.

Інтернет ресурси

1. <https://znohistory.ed-era.com/m2>
2. https://courses.prometheus.org.ua/courses/coursev1:ZNO+HISTORY101+2017_T1/course/
3. <https://lv.testportal.gov.ua/index.php/pidhotovka-do-testiv>
4. <https://www.youtube.com/playlist?list=PLv6ufBUWdRi3a99jLIH5Z5adiwYVv16jD>
5. <https://istzno.dp.ua/>

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ ЯК ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

За результатами співбесіди виставляється одна позитивна оцінка як середнє арифметичне значення з обох предметів («Українська мова» та «Історія України») за шкалою 100-200 балів (з кроком не менше ніж в один бал).

Вступник вважається допущеним до участі в конкурсі, якщо він набрав:

- не менше 100 балів — для вступу на місця за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб;
- не менше 130 балів — для вступу на місця регіонального замовлення (навчання за кошти місцевого бюджету).